

DZIENNIK URZĘDOWY MINISTERSTWA FINANSÓW

Warszawa, 5 lutego 1957

Nr 2

Poz. 2

T R E S C :

OKÓLNIK

Poz. 2 z dnia 24 stycznia 1957 r. Nr ZPO 4/57 w sprawie norm szacunkowych zysku brutto i netto oraz elementów

gospodarczo-kalkulacyjnych w obrotach gospodarki nieuspołecznionej.

2.

OKÓLNIK Nr ZPO 4/57

z dnia 24 stycznia 1957 r.

w sprawie norm szacunkowych zysku brutto i netto oraz elementów gospodarczo-kalkulacyjnych w obrotach gospodarki nieuspołecznionej.

Ministerstwo Finansów podaje do wiadomości i stosowania w postępowaniu podatkowym zatwierdzone na podstawie art. 132 ust. 3 dekretu z dnia 16 maja 1946 r. o postępowaniu podatkowym (Dz. U. z 1950 r. Nr 56, poz. 506, z 1953 r. Nr 9, poz. 27) zaktualizowane normy szacunkowe zysku brutto i netto w obrotach gospodarki nieuspołecznionej w zakresie rzemiosła, przemysłu, handlu, przedsiębiorstw usługowych oraz zajęć zawodowych — wraz z zasadami stosowania tych norm.

I. WYJAŚNIENIA WSPÓLNE DLA WSZYSTKICH DZIAŁÓW GOSPODARKI.

1. Normy szacunkowe zysku brutto i netto mają zastosowanie w przypadkach, w których — zgodnie z przepisami o postępowaniu podatkowym — ustala się (określa) podstawę opodatkowania w drodze oszacowania, z wyjątkiem przypadków wymienionych w ust. 3 pkt. 2 niniejszego okólnika. Normy te oraz elementy gospodarczo-kalkulacyjne stanowią zarazem dla organów finansowych materiał posiłkowy do analizy zamknięć rachunkowych, przedkładanych przez podatników na uzasadnienie deklarowanych obrotów i dochodów.
2. Zasada posiłkowania się przy ustalaniu podstawy opodatkowania normami szacunkowymi (elementami gospodarczo-kalkulacyjnymi) nie wyklucza stosowania w postępowaniu podatkowym innych merytorycznie uzasadnionych metod szacowania, jak np. metody porównawczej, metody ustalania zdolności produkcyjnej, metody remanentowej i innych.
3. 1) Normy szacunkowe są zasadniczo scharmonizowane z aktualnie obowiązującymi normatywnymi władz cennikowych z zakresu kształtowania cen i zysków, w szczególności również z uchwałą Nr 808/56 Rady Ministrów z dnia 22 grudnia 1956 r. w sprawie zmian cen niektórych grup produktów (jak np. drewno, tarcica, papier).
- 2) Normy szacunkowe nie obejmują jednakże świadczeń indywidualnego rzemiosła i nieuspołecznionego przemysłu i budownictwa, wykonywanych na rzecz jednostek gospodarki uspołecznionej, nie obejmują także świadczeń handlu nieuspołecznionego w zakresie sprzedaży towarów produkowanych (dostarczanych) przez jednostki gospodarki uspołecznionej. W zakresie tych świadczeń stosuje się odpowiednio przepisy, zawarte w ust. 14, ust. 18 i ust. 23 niniejszego okólnika.
4. Rozpiętość poszczególnych wskaźników gospodarczo-kalkulacyjnych oraz norm jest wynikiem oceny warunków, mających wpływ zarówno na kształtowanie się ceny towaru (wartości świadczenia) jak i w związku z tym, na wyniki

świadczenia i procentowe udziały poszczególnych elementów obrotu (dochodu) w ogólnym obrocie (dochodzie).

Wzajemne oddziaływanie tych elementów występuje np. w handlu — zależnie od stosunku udziału poszczególnych towarów o różnej marży zarobkowej w ogólnym zakupie (obrocie) i od stosunku kosztów ogólnych do obrotu a w rzemiośle i przemyśle — zależnie od rodzaju sprzedaży produktu, szczególnie w przypadkach określenia przez władze cennikowe detalicznej (maksymalnej) ceny sprzedaży, w zasadzie niezależnej od ceny hurtowej. Np. w detalicznej sprzedaży pieczywa obowiązuje każdorazowo maksymalna cena sprzedaży bez względu na okoliczność, czy pieczywo zbywane jest konsumentowi bezpośrednio przez producenta, czy przez odsprzedawcę pieczywa obcej produkcji. W przypadku sprzedaży pieczywa przez producenta odsprzedawcy następuje automatycznie dzielenie się przez producenta marżą zarobkową z odsprzedawcą, gdyż fakturowana cena hurtowa dla odsprzedawcy jest w tych przypadkach kalkulowana z takim wyliczeniem, by odsprzedawca mógł uzyskać należną mu marżę zarobkową — bez podwyższenia maksymalnej ceny sprzedaży. Producent zbywający produkcję bezpośrednio konsumentom zachowuje marżę detalisty oczywiście dla siebie. Jednolita cena surowca przy niejednolitej cenie sprzedaży produktu znajduje swój refleks bezpośrednio we wskaźniku kosztu materiałów (robocizny, wytworzenia) i pośrednio we wskaźnikach zyskowności brutto i netto.

Rozpiętość wskaźników robocizny bezpośrednio uzależniona jest od rodzaju, ilości i stanu technicznych urządzeń, biorących udział w produkcji danej specjalności branżowej, od kształtowania się końcowej ceny wytworu oraz od innych, związanych z wytwarzaniem i robocizną elementów, w szczególności od stopnia udziału własnej produkcyjnej pracy podatnika w ogólnym podatkowo pojętym koszcie robocizny. Np. we fryzjerstwie, w którym akordowa robocizna kształtuje się na ogół w wysokości do 50% wypracowanego przez danego pracownika obrotu, 50%-wy wskaźnik najemnej robocizny bezpośrednio spada do około 25% od obrotu przy 1 pracowniku najemnym i do około 33% od obrotu przy 2 pracownikach najemnych, zatrudnionych obok podatnika, pracującego w procesie usługowym.

Przykład: Zakładając wydaną pracę podatnika oraz wartość pracy siły produkcyjnej na relatywne 100, obrót wypracowany przez pracownika = 100, koszt robocizny = 50 czyli 50% od obrotu; łącznie z obrotem 100 wypracowanym przez podatnika obrót wynosi 200, łączny zaś koszt robocizny potrącalny z przychodów nadal wynosi 50, czyli 25% od obrotu.

Na rozpiętość wszelkich wskaźników określonych w normach szacunkowych wpływa ponadto w rzemiośle i przemyśle także cały szereg innych warunków, towarzyszących procesom wytwórczym oraz zbytowi produkcji, a wśród nich odgrywają właściwą rolę; wzajemny układ kosztów stałych, w niewielkim stopniu zależnych od rozmiarów wykonywanej produkcji, oraz kosztów zmiennych, na które wysokość produkcji (wartość usług) posiada wpływ decydujący, rozmiar i stopień wykorzystania zdolności produkcyj-

nej, szybkość obrotu itd. Należy przyjmować, jako zasadę ogólną dla wszystkich działów gospodarki, iż w danym rodzaju świadczeń i danym zatrudnieniu wyższy obrót to mniejsze relatywnie koszty, to na ogół wyższy zysk; ograniczona przez podeszły wiek, zły stan zdrowia, zdolność świadczenia usług, to na ogół wyższe relatywnie koszty, czyli niższy zysk.

5. Normy szacunkowe uwzględniają zużycie środków trwałych i przedmiotów nietrwałych, jak również praktyczne ubytki towarów w naturze, powodowane normalnymi zjawiskami, związanymi z czynnościami wytwórczymi i handlowymi oraz z właściwościami towarów.

6. 1) Normy szacunkowe nie uwzględniają:

a) kosztu dzierżawy przedsiębiorstwa,

b) kwot podatku obrotowego z § 28 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 6 czerwca 1951 r. w sprawie wykonania dekretu z dnia 26 października 1950 r. o podatku obrotowym (Dz. U. z 1951 r. Nr 35. poz. 273).

2) W przypadku dzierżawy przedsiębiorstwa od dochodu, obliczonego przez zastosowanie do obrotu odpowiedniej normy szacunkowej zysku netto, należy potrącić udowodniony, rzeczywiście poniesiony w danym okresie podatkowym czynsz za dzierżawę przedsiębiorstwa bez względu na okres, jakiego zapłała ta dotyczy.

3) Przy obliczeniu obrotu na podstawie zakupu towarów przez zastosowanie odpowiedniej normy szacunkowej zysku brutto nie należy wyłączać z ogólnego zakupu tej części zysku, która przypada na towary objęte podatkiem obrotowym z § 28 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 6 czerwca 1951 r., lecz do wyprowadzanego na ogólnych zasadach obrotu (ogólny zakup + odpowiednia norma zysku brutto) należy doliczyć $\frac{8}{10}$ części efektywnie należnej kwoty podatku z § 28 powołanego rozporządzenia, obliczonej na podstawie prowadzonego specjalnego kopiału rachunków (§ 10 ust. 4 rozporządzenia o księgach podatkowych — Dz. U. z 1953 r. Nr 3, poz. 5 oraz § 15 ust. 5 rozporządzenia o księgach handlowych — Dz. U. z 1953 r. Nr 3 poz. 6).

W powyższym przypadku przy obliczaniu dochodu drogą zastosowania normy zysku netto do obrotu należy wyłączyć uprzednio z obrotu podatkowego sumę doliczoną przy obliczeniu obrotu z tytułu $\frac{8}{10}$ części efektywnie należnej kwoty podatku z wyżej powołanego § 28.

2. 1) Normy szacunkowe, z wyjątkiem norm, dla adwokatów wykonujących zawód poza zespołami adwokackimi, są jednolite dla całego obszaru państwa. Normy szacunkowe są dla organów finansowych wiążące, przy czym należy stosować odpowiednio do warunków i wyników gospodarowania wysokości norm, zawarte w granicach (od—do) norm poszczególnych.

2) Z reguły stosunkowo niższą lub najniższą normę szacunkową zysku netto, zawartą w granicach od—do danej branży (specjalności) dla określonego rodzaju świadczeń i zatrudnienia sił najemnych, należy stosować przy opodatkowaniu:

a) podatników, którzy bez zatrudniania pracowników najemnych wykonują działalność gospodarczą (zajęcia zawodowe) na terenie: województw białostockiego, koszalińskiego, olsztyńskiego, szczecińskiego, wrocławskiego i zielonogórskiego, na terenie powiatów: elbląskiego, kwidzyńskiego, lęborskiego, malborskiego i sztumskiego w województwie gdańskim, brzeskiego, grotkowskiego, namysłowskiego, wskiego, głubczyckiego i prudnickiego w województwie opolskim, pilskiego w województwie poznańskim, oraz leskiego i ustrzyckiego w województwie rzeszowskim,

b) podatników, którzy nie zatrudniają pracowników, a do dnia 1 stycznia roku podatkowego albo ukończyli 60 lat życia, albo uznani zostali za inwalidów lub utracili ponad 45% zdolności zarobkowania (bez względu na miejsce wykonywania przez nich działalności gospodarczej),

c) podatników, którzy w swej działalności gospodarczej zatrudniają najmniej pracowników, uznanych za inwalidów lub osoby, które utraciły ponad 45% zdolności zarobkowania.

3) Podobnie z reguły stosunkowo niższą lub najniższą normę szacunkową zysku netto, określoną dla danego rodzaju świadczeń wykonywanych bez zatrudniania sił najemnych, należy stosować przy opodatkowaniu rzemieślników, prowadzących zakłady bez zatrudniania sił najemnych, lecz szkolących w rzemiośle uczniów, zarejestrowanych w izbie rzemieślniczej.

4) Jednakże w przypadku stwierdzenia szczególnych okoliczności faktycznych, mających istotny wpływ na kształtowanie się zyskowności brutto i netto danego przedsiębiorstwa (zajęcia), wskutek czego zastosowanie szacunkowych norm zysku mogłoby doprowadzić do niewłaściwych wyników, normy te mogą być odpowiednio podwyższone lub niższe. W szczególności po stwierdzeniu, iż dane przedsiębiorstwo zastosowało wyższą od dopuszczalnej marżę zarobkową, bądź pobrało wyższą od ustalonej cenę maksymalną, albo przekroczyło dopuszczoną zwyczajową marżę zarobkową, względnie zastosowało w produkcji wartościowo niższą od obowiązującej recepturę wytwórczą, należy w postępowaniu podatkowym z reguły odstąpić od norm szacunkowych i zastosować indywidualnie odpowiednio wyższe normy szacunkowe. Zastosowanie odpowiednio wyższych lub niższych norm szacunkowych może również wystąpić np. w zależności od stosunku udziału poszczególnych towarów o różnej marży zarobkowej w ogólnym zakupie (obrocie).

5) Szczególne okoliczności faktyczne, na których podstawie podwyższono bądź obniżono ustalone szacunkowe normy zysku lub zastosowano szczególną metodę szacunkową, należy ujawniać w aktach wymiarowych odnośnego podatnika.

8. W przypadku braku norm dla danego przedsiębiorstwa (rodzaju przedsiębiorstwa) można posługiwać się normą pokrewnej branży (specjalności); analogicznie można postępować w odniesieniu do przedsiębiorstw działających w połączonym zakresie wielu branż (specjalności), co w szczególnie uzasadnionym przypadku nie wyklucza jednak możliwości indywidualnego wyprowadzenia i zastosowania norm szczególnych, jeżeli dowodnie zostanie wykazany i ustalony rzeczywisty, szczególny stan faktyczny.

9. Ministerstwo Finansów poleca organom finansowym II instancji utrzymywanie kontaktu z wojewódzkimi komisjami cen celem śledzenia zmian w stosunku do obowiązujących w dacie ogłoszenia niniejszego okólnika normatywów cennikowych.

Jednocześnie Ministerstwo Finansów upoważnia kierowników wydziałów finansowych II instancji do właściwego aktualizowania — po zaopiniowaniu przez komisję odwoławczą—określonych niniejszym okólnikiem norm (elementów gospodarczo-kalkulacyjnych) w ramach rodzajów i specjalności poszczególnych działów gospodarki w związku z normatywami cennikowymi wydawanymi (zatwierdzanymi) przez terenowe organa cennikowe. Dyspozycje co do tej aktualizacji należy przed ich wydaniem przedstawiać do wglądu Ministerstwu Finansów.

Aktualizacja norm (elementów gospodarczo-kalkulacyjnych) w związku z normatywami cennikowymi, wydawanymi (zatwierdzanymi) centralnie — należy do decyzji Ministerstwa Finansów.

II. NORMY ZYSKU DLA RZEMIOSŁA

L.p.	RODZAJ RZEMIOSŁA SPECJALNOŚĆ	Główne elementy gospodarczo-kalkulacyjne w stosunku procentowym do obrotu						
		Norma zysku netto				Koszty bezpośrednie		
		bez zatrudnienia sił najemnych		przy zatrudnieniu sił najemnych		materiały do wptwa- rzenia	robocizna bezpośrednia	
		przy wykonywaniu świadczeń z materiałów					do kol. 3 i 5	do kol. 5
		własnych	powierz.	własnych	powierz.			
1	2	3	4	5	6	7	8	9
	BEDNARSTWO	od—do	od—do	od—do	od—do	od—do	od—do	od—do
1	beczkowe	45 — 35	70 — 60	30 — 20	60 — 50	30 — 35	15 — 25	18 — 30
2	naczyniowe	35 — 30	65 — 60	25 — 20	55 — 40	40 — 45	10 — 15	25 — 35
	BETONIARSTWO							
3	betoniarstwo	45 — 35	65 — 55	35 — 25	55 — 45	25 — 35	20 — 25	25 — 30
	BIELIŻNIARSTWO							
4	damskie i męskie	40 — 30	70 — 60	30 — 20	45 — 35	45 — 55	5 — 10	20 — 30
5	dziecięce	40 — 30	70 — 60	30 — 20	55 — 40	40 — 45	10 — 15	20 — 25
6	trykotowe	40 — 30	70 — 60	30 — 20	55 — 40	45 — 55	5 — 10	20 — 25
7	pościelowe		70 — 60		45 — 35			20 — 25
8	wyrób kołder	40 — 35	65 — 60	30 — 25	45 — 35	50 — 55	5	20 — 25
9	gorseciarstwo	40 — 30	65 — 55	30 — 25	50 — 40	45 — 55	5 — 10	20 — 25
10	wyrób krawatów	40 — 30	65 — 55	30 — 20	50 — 40	40 — 55	5 — 10	20 — 25
	BLACHARSTWO							
11	budowlane	45 — 35	60 — 50	30 — 20	45 — 40	25 — 30	20 — 25	25 — 30
12	naczyniowe	45 — 40	60 — 50	35 — 25	45 — 40	20 — 25	20 — 25	25 — 30
	BRAZOWNICTWO							
13	galwanizatorstwo, wyrób przedmiotów z metali półszlachetnych	45 — 40	65 — 55	35 — 25	50 — 45	20 — 30	10 — 20	20 — 25
14	szlifiernictwo i polerowanie metali	55 — 45	70 — 60	45 — 35	60 — 50	15 — 20	20 — 25	25 — 30
	BUDOWNICTWO							
15	murarstwo			25 — 20	30 — 25	30 — 35	20 — 25	35 — 40
16	ciesielstwo		60 — 50		45 — 35			30 — 35
17	układanie płytek			25 — 20	35 — 30	20 — 30	25 — 35	30 — 40
18	izolatorstwo budowlane	35 — 30		25 — 20		20 — 30	25 — 35	
19	BUDOWA KOMINÓW FABRYCZNYCH				30 — 25			40 — 45
20	CEROWANIE ARTYSTYCZNE	60 — 50		35 — 25		1 — 10	20 — 30	
21	CHOLEWKARSTWO	35 — 30	60 — 55	30 — 25	40 — 35	45 — 55	5 — 10	20 — 30

L.p.	RODZAJ RZEMIOSŁA SPECJALNOŚĆ	Główne elementy gospodarczo-kalkulacyjne w stosunku procentowym do obrotu						
		Norma zysku netto				Koszty bezpośrednie		
		bez zatrudnienia sił najemnych		przy zatrudnieniu sił najemnych		materiały do wytima- rzenia	robocizna bezpośrednia	
		przy wykonywaniu świadczeń z materiałów					do kol. 3 i 5	do kol. 5
		własnych	powierz.	własnych	powierz.			
1	2	3	4	5	6	7	8	9
	CUKIERNICTWO	od—do	od—do	od—do	od—do	od—do	od—do	od—do
22	ciastkarstwo	25 — 20		25 — 15	45 — 35	45 — 60	6 — 10	25 — 30
23	karmelkarstwo	25 — 15		20 — 15		45 — 55	5 — 10	
24	lodziarstwo	40 — 35		35 — 30		45 — 50	5 — 10	
25	plernikarstwo	30 — 25		25 — 20		45 — 50	5 — 10	
	CZAPNICTWO							
26	czapnictwo	35 — 25	65 — 60	25 — 20	50 — 40	40 — 50	10 — 15	22 — 27
27	wyrób beretów	40 — 30		35 — 25				
	DEKARSTWO							
28	dachówką		70 — 60		40 — 30			30 — 35
29	papą	50 — 45	65 — 55	35 — 30	45 — 35	20 — 25	20 — 25	25 — 30
	DRUKARSTWO							
30	składanie ręczne			25 — 20		10 — 15	30 — 35	
31	światłodruk	55 — 50		45 — 40		15 — 20	10 — 15	
	DZIEWIARSTWO							
32	dziewiarstwo (obroty wolnorynkowe)	40 — 35	65 — 55	30 — 25		35 — 40	10	
33	dziewiarstwo (usługi w ramach rzemiosła w t.zw. tran- sakcjach wiązanych)		50 — 40		25 — 15			
34	ELEKTROMECHANICTWO	45 — 35	60 — 50	30 — 20	45 — 35	25 — 35	20 — 25	20 — 30
	FARBIARSTWO							
35	farbowanie tkanin i odzieży	40 — 35		35 — 30		20 — 25	10 — 20	
36	chemiczne czyszczenie odzieży	50 — 40		35 — 30		10 — 15	20 — 25	
37	FOTOGRAFOWANIE	45 — 40		35 — 25		20 — 25	10 — 15	
	FRYZJERSTWO							
38	damskie	65 — 50		35 — 20		5	25 — 40	
39	męskie	60 — 45		30 — 20		5	25 — 40	
40	kalotechnika	70 — 50		40 — 30		5 — 10	20 — 30	
	GRAWERSTWO							
41	grawerstwo	45 — 40	65 — 60	40 — 30	55 — 45	20 — 25	15 — 20	20 — 30

L.p.	RODZAJ RZEMIOSŁA SPECJALNOŚĆ	Główne elementy gospodarczo-kalkulacyjne w stosunku procentowym do obrotu						
		Norma zysku netto				Koszty bezpośrednie		
		bez zatrudnienia sił najemnych		przy zatrudnieniu sił najemnych		materiały do wytworzenia	robocizna bezpośrednia	
		przy wykonywaniu świadczeń z materiałów					do kol. 3 i 5	do kol. 5
		własnych	powierz.	własnych	powierz.			
1	2	3	4	5	6	7	8	9
		od—do	od—do	od—do	od—do	od—do	od—do	od—do
42	wyrób pieczętek gumowych	50 — 45		35 — 30		20 — 25	15 — 20	
43	rytowanie walców		50 — 45		45 — 35			30 — 35
44	HAFCIARSTWO koronkarstwo, mereżkarstwo, wyszywanie na tkaninach, szmuklerstwo, wyrób firanek	50 — 40	60 — 50	35 — 25	50 — 45	30 — 35	10 — 15	15 — 20
45	INSTALATORSTWO elektryczne	40 — 30	60 — 50	25 — 20	50 — 40	30 — 35	20 — 30	25 — 30
46	wodociągowo-kanalizacyjne, centralnego ogrzewania oraz urządzeń chłodniczych, gazowe	40 — 30	60 — 50	30 — 20	50 — 40	25 — 35	20 — 30	25 — 30
47	INSTRUMENTARSTWO MUZYCZNE wszystkie specjalności z wyjątkiem lutnictwa	40 — 35	55 — 50	30 — 20	50 — 45	20 — 30	20 — 30	25 — 30
48	INTROLIGATORSTWO oprawa ksiąg	50 — 45	65 — 55	30 — 25	55 — 45	15 — 20	20 — 25	25 — 35
49	wyrób opakowań kartonowych	40 — 35		30 — 20		25 — 30	20 — 25	
50	wyrób galanterii introligatorskiej	40 — 35	60 — 50	30 — 20	50 — 45	40 — 45	10 — 15	20 — 25
51	KAMIENIARSTWO budowlane	45 — 35	60 — 50	35 — 25	50 — 45	25 — 30	15 — 20	25 — 30
52	nagrobkowe oraz rzeźbiarstwo w kamieniu	65 — 55		50 — 40		10 — 15	20 — 25	
53	KAPELUSZNICTWO damskie	40 — 35	60 — 50	30 — 25	50 — 40	30 — 40	10 — 15	15 — 25
54	męskie	35 — 30	65 — 60	25 — 20	50 — 30	40 — 50	10	20
55	KOŁODZIEJSTWO karoseryjne	40 — 35	60 — 50	30 — 25	50 — 40	30 — 35	15 — 20	20 — 35
56	pojazdowe	35 — 30		25 — 20		25 — 30	20 — 25	
57	KOMINIARSTWO			30 — 25			30 — 45	
58	KOSZYKARSTWO	45 — 35		35 — 25		25 — 35	15 — 20	
59	KOTLARSTWO			35 — 25	40 — 30	15 — 20	25 — 30	30 — 40
60	KOWALSTWO artystyczne	40 — 35	60 — 55	30 — 25	55 — 40	25 — 35	20 — 30	25 — 35

L.p.	RODZAJ RZEMIOSŁA SPECJALNOŚĆ	Główne elementy gospodarczo-kalkulacyjne w stosunku procentowym do obrotu						
		Norma zysku netto				Koszty bezpośrednie		
		bez zatrudnienia sił najemnych		przy zatrudnieniu sił najemnych		materiały do wytworzenia	robocizna bezpośrednia	
		przy wykonywaniu świadczeń z materiałów					do kol. 3 i 5	do kol. 5
		własnych	powierz.	własnych	powierz.			
1	2	3	4	5	6	7	8	9
		od—do	od—do	od—do	od—do	od—do	od—do	od—do
61	pojazdowe	40—35	60—55	30—25	55—40	20—30	15—25	20—35
62	wyrób i naprawa narzędzi rolniczych	35—30	55—50	25—20	50—35	25—35	15—25	20—35
	KRAWIECTWO DAMSKIE							
63	miarowe ciężkie	30—25	70—60	25—20	50—35	50—55	10	25—35
64	miarowe lekkie	35—30	70—55	30—20	50—35	45—50	10	20—30
65	krawiectwo dziecięce	35—30	60—50	25—15	45—35	40—45	10	20—25
	KRAWIECTWO MĘSKIE							
66	miarowe cywilne i mundurowe	30—25	70—60	20—15	50—30	55—60	10	20—35
67	kamizelczarstwo i spodniarstwo	30—25	70—60	25—20	50—35	50—60	10	20—35
	KUŚNIERSTWO							
68	futrzarstwo	40—30	70—60	30—25	50—40	45—50	10	20—25
69	kożuszkarstwo	35—25		35—20		30—35	15—25	
70	LAKIERNICTWO	45—35		35—20		30—35	15—25	
	MALARSTWO							
71	budowlane	45—35	60—50	30—20	50—40	30—40	20—25	25—35
72	dekoracyjne	50—40	70—60	35—25	60—50	20—30	25—30	25—35
	MECHANICTWO MASZYN							
73	biurowych, patefonów oraz maszyn do szycia	45—40	70—60	35—25	50—40	15—25	20—25	25—35
74	MECHANICTWO MŁYŃSKIE	50—40	65—60	35—25	50—35	15—25	20—25	25—35
	MECHANICTWO ORTOPEDYCZNE							
75	j. w.	35—30	70—60	30—25	45—40	35—40	10—15	20—25
76	bandażownictwo	40—30	70—60	35—25	50—40	40—45	5—10	15—20
77	MECHANICTWO PRECYZYJNE	40—35	70—60	35—30	50—40	30—35	15—20	30—35
	MODELARSTWO							
78	odlewnicze	50—45		35—25		15—20	20—25	
79	kopyciarstwo	40—30		30—25		25—30	20—25	

L.p.	RODZAJ RZEMIOSŁA SPECJALNOŚĆ	Główne elementy gospodarczo-kalkulacyjne w stosunku procentowym do obrotu						
		Norma zysku netto				Koszty bezpośrednie		
		bez zatrudnienia sił najemnych		przy zatrudnieniu sił najemnych		materiały do wytworzenia	robocizna bezpośrednia	
		przy wykonywaniu świadczeń z materiałów					do kol. 3 i 5	do kol. 5
		własnych	powierz.	własnych	powierz.			
1	2	3	4	5	6	7	8	9
		od—do	od—do	od—do	od—do	od—do	od—do	od—do
80	wyrób manekinów oraz form do kapeluszy	50—40		35—25		30—35	10—15	
81	wyrób podeszew drewnianych	45—35		35—30		30—35	10—15	
	ODLEWNICTWO							
82	żeliwne	45—30	60—50	25—20	50—45	15—20	20—25	25—35
83	metali kolorowych	40—30	50—45	30—20	45—35	25—30	15—20	30—35
	OPTYKA							
84	wszystkie specjalności	40—35	60—50	35—30	50—40	35—40	15	20—30
	PARASOLNICTWO							
85	naprawa parasoli	60—50		45—30		15—25	10—15	
86	wyrób parasoli	40—30		25—15		40—50	10	
	PIEKARSTWO							
87	sprzedaż po cenach hurtowych	9—7		7—5		70—75	3—7	
88	sprzedaż po cenach detalicznych	16—12		14—11		65—70	3—8	
	POWROŹNICTWO							
89	wyrób sznurów i sieci	40—30	70—60	30—25	60—50	35—40	15—20	20—30
	POZŁOTNICTWO I WYRÓB RAM							
90	pozłotnictwo	40—30		35—25		35—40	10—15	
91	wyrób ram i listew	40—35	60—50	35—25	55—40	30—40	10—15	20—35
92	oprawa obrazów	45—40	65—55	35—30	55—45	35—40	10—15	20—30
93	RADIOMECHANICTWO	45—35	65—55	35—25	55—50	20—30	15—20	20—30
	RĘKAWICZNICTWO							
94	skórzane	35—30	60—50	30—25	50—40	45—50	7—10	20—30
95	z tkanin	45—35	70—60	35—25	60—50	30—45	10—15	25—35
	RYMARSTWO							
96	wyrób uprząży	40—35	60—55	30—25	40—35	25—30	15—20	20—25
97	wyrób kufrów i waliz	45—35	70—60	35—30	55—45	30—35	15—20	20—30
98	kaletnictwo	45—40	65—55	35—30	50—45	30—40	10—15	15—20

L.p.	RODZAJ RZEMIOSŁA SPECJALNOŚĆ	Główne elementy gospodarczo-kalkulacyjne w stosunku procentowym do obrotu						
		Norma zysku netto				Koszty bezpośrednie		
		bez zatrudnienia sił najemnych		przy zatrudnieniu sił najemnych		materiały do wytworzenia	robocizna bezpośrednia	
		przy wykonywaniu świadczeń z materiałów				do kol. 3 i 5	do kol. 5	do kol. 6
		własnych	powierz.	własnych	powierz.			
1	2	3	4	5	6	7	8	9
		od—do	od—do	od—do	od—do	od—do	od—do	od—do
99	RZEŹNICTWO I WĘDLINIARSTWO sprzedaż przydzielonego mięsa, tłuszczu i wędlin	4 — 2		3 — 2				
100	ubój żywca, wyrób i przerób mięsa	10 — 5		8 — 5				
	RZEŹNICTWO I WĘDLINIARSTWO Z MIĘ- SA KOŃSKIEGO							
101	rzeźnictwo koni	20 — 15		20 — 10		60 — 65		
102	wyrób mięsa końskiego	25 — 15		20 — 15		55 — 60		
	STOLARSTWO							
103	budowlane	40 — 35	60 — 50	25 — 20	50 — 40	30 — 35	20 — 25	25 — 35
104	meblowe	40 — 30	65 — 60	30 — 20	55 — 45	25 — 35	15 — 25	20 — 30
105	wyrób trumien	40 — 30		30 — 25		25 — 35	15 — 20	
106	tokarstwo w drzewie	45 — 40	65 — 60	40 — 35	50 — 45	20 — 25	15 — 20	20 — 25
	SZCZOTKARSTWO							
107	wyrób szczotek i pędzli	40 — 30		35 — 20		40 — 50	10 — 15	
108	wyrób szczotek drucianych	40 — 35		35 — 30		35 — 40	10 — 15	
	SZEWSTWO							
109	wyrób obuwia	35 — 30	65 — 60	30 — 25	50 — 40	40 — 50	10 — 15	20 — 25
110	naprawa obuwia	35 — 25	60 — 50	30 — 20	50 — 40	35 — 50	10 — 15	20 — 30
111	pantoflarstwo	40 — 35	70 — 60	35 — 25	60 — 50	40 — 45	10 — 15	20 — 30
112	trepiarstwo i wyrób obuwia na po- deszwach drewnianych	40 — 35	70 — 60	35 — 25	60 — 50	40 — 45	10 — 15	20 — 30
113	SZEWSTWO ORTOPEDYCZNE	35 — 30	65 — 60	30 — 25	50 — 40	40 — 50	10 — 15	20 — 25
	SZKLARSTWO							
114	budowlane	35 — 30	60 — 50	30 — 20	50 — 40	45 — 50	7 — 15	20 — 30
115	szlifierstwo szkła oraz podlewanie zwierciadeł	35 — 30	60 — 50	25 — 20	50 — 40	35 — 40	15 — 20	25 — 35
116	witrażownictwo	50 — 40	60 — 50	35 — 25	60 — 50	30 — 40	10 — 15	20 — 30
	SZKUTNICTWO							
117	budowa oraz remonty łodzi i kajaków	50 — 40		40 — 25		20 — 30	15 — 20	
118	SZTUKATORSTWO			35 — 25		10 — 15	20 — 30	

L.p.	RODZAJ RZEMIOSŁA SPECJALNOŚĆ	Główne elementy gospodarczo-kalkulacyjne w stosunku procentowym do obrotu						
		Norma zysku netto				Koszty bezpośrednie		
		bez zatrudnienia sił najemnych		przy zatrudnieniu sił najemnych		materiały do umiata- rzenia	robocizna bezpośrednia	
		przy wykonywaniu świadczeń z materiałów				do kol. 3 i 5	do kol. 5	do kol. 6
		własnych	powierz.	własnych	powierz.			
1	2	3	4	5	6	7	8	9
	ŚLUSARSTWO I NAPRAWA MASZYN	od—do	od—do	od—do	od—do	od—do	od—do	od—do
119	ślusarstwo	45 — 35	65 — 55	35 — 25	50 — 45	15 — 25	20 — 25	20 — 35
120	ślusarstwo budowlane	40 — 35	60 — 50	35 — 20	50 — 40	20 — 30	15 — 25	25 — 30
121	naprawa maszyn	45 — 30	60 — 50	30 — 20	50 — 45	20 — 30	15 — 30	25 — 30
122	wyrób wag	40 — 35		30 — 20		20	20 — 25	
123	naprawa wag	50 — 40		40 — 35		10 — 15	20 — 25	
124	tokarstwo w metalu	45 — 35		30 — 25		15 — 25	20 — 25	
125	spawalnictwo	45 — 40		35 — 30		20 — 25	15 — 25	
126	wyrób narzędzi	45 — 40		35 — 30		20 — 30	15 — 20	
127	wyrób narzędzi medycznych	40 — 30		30 — 20				
128	nożownictwo			40 — 30		10 — 15	20	
129	piłnikarstwo			35 — 20		20 — 25	20 — 25	
130	naprawa rowerów	45 — 40		35 — 30		20 — 25	15 — 25	
	ŚLUSARSTWO SAMOCHODOWE							
131	naprawa silników oraz podwozi samo- chodowych	50 — 40		40 — 25		20 — 30	15 — 25	
132	elektromechanictwo samochodowe	40 — 35		35 — 25		30 — 35	15 — 20	
	TAPICERSTWO							
133	meblowe	40 — 30	65 — 50	35 — 25	50 — 40	40 — 45	10 — 15	20 — 30
134	dekoratorstwo	60 — 55	70 — 65	40 — 35	65 — 55	15 — 20	15 — 20	20 — 30
	TKACTWO							
135	bawełniane	40 — 30		30 — 20		35 — 40	10	
136	jedwabne	45 — 35		35 — 25		25 — 30	10 — 15	
137	wełniane	40 — 30		30 — 25		35 — 50	5	
138	WIERTNICTWO STUDZIEN	35 — 30	60 — 50	25 — 20	50 — 40	30 — 40	10 — 15	20 — 30
139	WULKANIZATORSTWO	40 — 35		30 — 20		30 — 35	15 — 20	
140	WYDMUCHIWANIE SZKIEŁ LABORATO- RYJNYCH	50 — 40		35 — 25		20 — 25	15 — 20	

L.p.	RODZAJ RZEMIOSŁA SPECJALNOŚĆ	Główne elementy gospodarczo-kalkulacyjne w stosunku procentowym do obrotu						
		Norma zysku netto				Koszty bezpośrednie		
		bez zatrudnienia sił najemnych		przy zatrudnieniu sił najemnych		materiały do wytwa- rzenia	robocizna bezpośrednia	
		przy wykonywaniu świadczeń z materiałów					do kol. 3 i 5	do kol. 5
		własnych	powierz.	własnych	powierz.			
1	2	3	4	5	6	7	8	9
	WYRÓB GALANTERII	od—do	od—do	od—do	od—do	od—do	od—do	od—do
141	z drzewa	50—40		40—30		20—25	15	
142	z metalu	50—40	70—60	35—25	60—50	20—30	15—20	20—30
143	ze skór	40—35	65—55	35—25	50—40	30—40	10—15	20—30
144	z rogu, kości	50—45		40—35		15—20	20—25	
145	z tkanin	40—35		30—25		35—40	10—15	
146	z papieru	45—35		35—25		20—30	10—18	
147	ze sztucznych tworzyw	45—35		35—25		25—40	15—20	
148	naprawa piór wiecznych i ołówków automatycznych	45—35	60—50	40—30	50—40	15—25	10—15	25—30
149	malarstwo na szkłe i porcelanie . .	40—35		30—25				
150	malarstwo na tkaninach	40—30	55—45	30—20	45—40	40—50		
	WYRÓB SZYLDÓW							
151	wyrób szyldów	50—40	65—60	35—25	55—45	15—20	25—30	30—35
152	malarstwo szyldowe	50—40		35—30		25—30	15—20	
153	ZABAWKARSTWO	45—35		35—25		20—30	15—20	
	ZDUŃSTWO							
154	budowa pieców pokojowych i kuchen- nych	40—30	65—55	30—20	50—40	30—35	20—25	25—30
155	budowa pieców piekarskich			25—20				
156	garncarstwo	45—35		35—25		30—35	15—20	
157	kaflarstwo			35—25				
	ZEGARMISTRZOWSTWO							
158	naprawy	55—50		45—40		10—15	20—25	
	ZŁOTNICTWO							
159	wyrób przedmiotów z metali szlachet- nych	40—35	60—55	30—25	45—35	40—45	10	25—30
160	szlifowanie drogich kamieni		60—55		40—35			25
161	ŻAGŁOWNICTWO		60—55		40—30			

10. Listę rzemiosł ustalają przepisy prawa przemysłowego. Nomenklatura branżowa norm szacunkowych zasadniczo jest dostosowana do nomenklatury rodzajów i specjalności listy rzemiosł.

11. W rzemiośle składają się na obrót z reguły: koszt wytwarzania i zysk brutto.

1) Do kosztu wytwarzania świadczonych rzeczy i usług zalicza się wszelkie koszty związane bezpośrednio lub pośrednio z wytwarzaniem, uznane za koszty uzyskania przychodów, w szczególności zatem koszty: materiałów do wytwarzania zużytych w procesie produkcyjnym, robocizny pracowników biorących udział w produkcji, obróbki obcej, energii, remontów i konserwacji urządzeń produkcyjnych, następnie koszty: świadczeń publiczno-prawnych, ponoszonych przez pracodawcę wskutek zatrudniania pracowników w procesie produkcyjnym, czynszu za lokal przemysłowy, łącznie z wpłatami na Fundusz Gospodarki Mieszkaniowej, danin publicznych (bez podatku obrotowego, który zalicza się do kosztów sprzedaży) oraz odpowiednią wartość tej części kosztów ogólnozakładowych, która przypada na dział wytwarzania. Okólnik zalicza do kosztów wytwarzania także koszty szkolenia uczniów rzemieślniczych oraz zużycie środków trwałych i przedmiotów nietrwałych.

2) Zysk brutto stanowi różnicę między obrotem, a kosztem wytwarzania. W różnicy tej mieszczą się: nie wchodząca w element kosztu wytwarzania pozostała część kosztów ogólnozakładowych, mianowicie związana ze sprzedażą produkcji i usług (jak np. komorne i świadczenia dotyczące lokalu handlowego), specjalne koszty sprzedaży, w szczególności koszty: opakowania wysyłkowego, przewozów wysyłkowych, reklamy handlowej, prowizji udzielanych od sprzedaży oraz podatku obrotowego w granicach stawek art. 8 i art. 13 dekretu o podatku obrotowym, wreszcie zysk netto, który stanowi różnicę między wartością zysku brutto, a sumą wartości określonych wyżej kosztów ogólnozakładowych i specjalnych kosztów sprzedaży, czyli zysk, stanowiący różnicę między sumą obrotu, a sumą kosztów własnych poniesionych w związku z wykonanymi świadczeniami rzeczy i usług.

W ramach kosztów własnych okólnik nie uwzględnia kosztu dzierżawy (czynszu dzierżawnego) przedsiębiorstwa.

12. Okólnik wymienia tylko niektóre z powyższych głównych elementów gospodarczo-kalkulacyjnych, mianowicie koszty materiałów do wytwarzania, koszty robocizny bezpośrednio oraz zysk netto. Elementy te wykazane są w stosunku procentowym do obrotu, przyczem obrót rozumiany jest jako wskaźnik 100.

1) Kolumna 7 „materiały do wytwarzania” obejmuje procentowy wskaźnik (udział w obrocie) kosztu materiałów podstawowych i pomocniczych oraz półwyrobów obcej produkcji, zużytych do wytworzenia sprzedanych wyrobów i usług. Obróbka obca stanowiąca w istocie rzeczy, zgodnie z klasyfikacją unormowaną w przepisach o księgach podatkowych i handlowych, koszt materiałowy, ze względów praktycznych została wyeliminowana z elementu „materiały do wytwarzania”, jednakże stanowi ona element kosztu wytworzenia.

2) Kolumny 8 i 9 „robocizna bezpośrednia” obejmują procentowy wskaźnik (udział w obrocie) kosztu pracy, stanowiącego wynagrodzenie tylko tych pracowników, którzy w zakładzie wykonują pracę produkcyjną bezpośrednio w procesie wytwarzania (§ 10 ust. 4 rozporządzenia Ministra Finansów o księgach handlowych — Dz. U. z 1953 r. Nr 3, poz. 6), przyczem koszt robocizny bezpośrednio nie obejmuje robocizny obcej oraz świadczeń publiczno-prawnych ponoszonych przez pracodawcę z własnych funduszy w związku z zatrudnianiem pracowników.

3) Kolumny 3—6 obejmują procentowe normy zysku netto od obrotu.

13. Dla uproszczenia postępowania, w szczególności dla uchylenia potrzeby comiesięcznego sporządzania spisu i wyceeny remanentu materiałów do wytwarzania, za koszt zużycia tych materiałów, w związku z odnośnym szacunkowym elementem gospodarczo-kalkulacyjnym, uważać można ich zakup brutto (zakup plus koszty uboczne) w danym okresie podatkowym. Dyspozycja ta łączy się ponadto z naogół obserwowanym zjawiskiem dokonywania zakupów jedynie w miarę bieżącego zapotrzebowania. Poszczególne przypadki wyraźnie nieregularnej dostawy tych materiałów oceniać należy indywidualnie, w szczególności pod kątem technicznej możliwości przetworzenia w danym okresie podatkowym przez dane przedsiębiorstwo zakupionych (otrzymanych od zleceniodawcy) materiałów do wytwarzania. W rzemiośle piekarskim, w którym stosownie do zarządzenia organów przemysłowych obowiązuje utrzymywanie na składzie stałego, określonego zapasu mąki, bieżące zakupy miesięczne można na ogół traktować jako bieżące zużycie materiałów.

Podobnie należy oceniać ponoszony w danym okresie podatkowym koszt robocizny bezpośredniej.

Ministerstwo Finansów nie zaleca jednak ustalania podstawy opodatkowania drogą wykorzystania wyodrębnionego w tabeli norm procentowego udziału robocizny w obrocie, jeżeli w produkcyjnym zespole danego zakładu liczba uczniów przewyższa liczbę pozostałych pracowników produkcyjnych lub jest równa tej liczbie.

14. Tabela norm nie obejmuje świadczeń, wykonywanych na rzecz jednostek gospodarki uspołecznionej (jednostek budżetowych, oraz przedsiębiorstw państwowych i spółdzielczych, zarówno przemysłowych, handlowych, jak i usługowych) i gospodarczych zrzeszeń rzemieślniczych. W przypadku wykonywania tego rodzaju działalności gospodarczej poszczególne transakcje, dokonywane z jednostkami gospodarki uspołecznionej, należy ujmować podatkowo w sposób indywidualny w oparciu o podatkową ocenę całokształtu nakładów i wyników dokonanych transakcji. Należy tu mieć w szczególności na uwadze, że ceny określane przez organa cennikowe z reguły opierają się na kalkulacjach wstępnych, które zaliczają m.in. do kosztów wytworzenia wyrobu lub usługi — nie tylko koszt robocizny pracowników najemnych, ale również wartość osobistej robocizny właściciela (dzierżawcy) zakładu, oraz inne koszty, które nie stanowią w myśl przepisów o podatku dochodowym, kosztu osiągnięcia przychodów. Organa finansowe mają zatem prawo i obowiązek analizować odchylenia między danymi kalkulacji wstępnej, zatwierdzonymi przez organa cennikowe, a poszczególnymi elementami kalkulacji wynikowej. Analiza ta powinna obejmować dla celu ustalenia prawidłowej podstawy opodatkowania również zagadnienie wygospodarowania przez podatnika oszczędności materiałowych, ogólnoadministracyjnych i innych oszczędności.

Obowiązek dostarczenia odpowiednich dowodów dla podatkowej oceny całokształtu nakładów i wyników poszczególnych transakcji ciąży na zainteresowanym podatniku i nieprzedstawienie przez niego tych dowodów upoważnia organ finansowy do ustalenia podstawy opodatkowania przy odpowiednim posiłkowaniu się normami szacunkowymi i innymi danymi, jakimi ten organ rozporządza. W zakresie kosztów nie mających podstawowego znaczenia w całokształcie kalkulacji omawianych transakcji nie wyklucza się uprawdopodobnienia przez podatnika poniesienia tych kosztów.

III. NORMY ZYSKU DLA PRZEMYSŁU.

15. W przypadku wykonywania działalności gospodarczej w zakresie przemysłu, polegającej na produkcji wyrobów lub świadczeniu usług bezpośrednio na rzecz gospodarki nieuspołecznionej lub na rzecz ludności, mają odpowiednie zastosowanie dla poszczególnych gałęzi (rodzajów, specjalności) przemysłu normy szacunkowe zysku brutto

i netto zawarte w tabeli norm dla rzemiosła. Przepis ust. 8 niniejszego okólnika ma w tym przypadku odpowiednie zastosowanie. Przy stosowaniu norm należy w szczególności brać pod uwagę okoliczności, wedle jakich cen (produkcyjnych, hurtowych, czy detalicznych) realizowany jest obrót, a zatem także zagadnienie łączenia marż zarobkowych.

16. 1) Dla przemysłu młynarskiego ustala się następujące normy szacunkowe zysku netto od obrotu podatkowego:

Lp.	Specjalność: młyny i wiatraki	% normy zysku netto
162	bez zatrudnienia sił najemnych	25 — 35
163	przy zatrudnieniu sił najemnych, jeżeli roczny przemiał (śrutowanie) zbóż przekracza 800 ton	20 — 25

- 2) Rozpiętość poszczególnych wskaźników procentowych uzależniona jest w szczególności od struktury przemiału (przemiał zbóż — na ogół stosunkowo wyższa zyskowość, śrutowanie — na ogół stosunkowo niższa zyskowość), od rodzaju, ilości i stanu urządzeń przemiałujących, od stopnia wykorzystania zdolności przemiałowej (stosunku faktycznie przemielonego zboża do pełnej zdolności przemiałowej młyna), od stopnia udziału własnej produkcyjnej pracy podatnika w ogólnym podatkowo pojętym koszcie robocizny oraz od stanu szlaków komunikacyjnych i miejsca położenia młyna. Należy przyjąć jako ogólną zasadę, iż wyższy obrót (duży stopień wykorzystania zdolności przemiałowej), to mniejsze relatywnie koszty; dogodność szlaków komunikacyjnych i dobry stan urządzeń przemiałujących, to na ogół wyższy obrót; odpowiednia ilość i rodzaj oraz dobry stan urządzeń przemiałujących, duży udział własnej pracy podatnika w procesie produkcyjnym — to na ogół niższe koszty, a wyższy relatywnie zysk (zob. wyjaśnienia w ust. 4 niniejszego okólnika). W przypadku pobierania za przemiał cen wyższych od ustalonych, dochodowość oczywiście odpowiednio wzrasta.

- 3) W powyższe normy zysku netto w kalkulowany został koszt podatku obrotowego według stawki 24% oraz zużycie środków trwałych i przedmiotów nietrwałych.

17. Dla gałęzi przemysłu, nie posiadających odpowiednika w poszczególnych branżach (specjalnościach) rzemiosła ustala się następujące normy szacunkowe zysku netto od obrotu podatkowego.

Lp.	Gałąź (rodzaj, specjalność) przemysłu	% normy zysku netto do obrotu
164	cegielnie	15 — 20
165	ceramicznych wyrobów produkcja	15 — 20
166	farb i lakierów wytwórnie	20 — 25
167	gremplarnie usługowe (korbowe i mechaniczne)	50 — 60
168	gremplowanie — przerób własnego surowca	30 — 40
169	kamieniołomy	12 — 15
170	kleju wytwórnie	20 — 30
171	konfekcyjny przemysł (także krawiectwo konfekcyjne)	12 — 20
172	konserw wytwórnie	15 — 20
173	kwaszarnie kapusty i ogórków	12 — 15
174	mleczarstwo — wyrób masła i sera	12 — 15
175	miodosytnie	15 — 20
176	mydła wytwórnie	15 — 20
177	musztardy wytwórnie	20
178	octownie	25
179	olejarnie	15 — 20
180	prefabrykatów budowlanych wytwórnie	12 — 15
181	soków i nalewek wytwórnie	12 — 15
182	świec wytwórnie	15 — 20
183	tartaki	15 — 20
184	wapienne zakłady	15 — 20
185	win wytwórnie	20 — 25
186	wody sodowej i lemoniady wytwórnie	25 — 30
187	wyrobów gumowych wytwórnie	20 — 25
188	żwirownie i wydobywanie piasku	12 — 15

Powyższe normy zysku netto w zasadzie dotyczą obrotów towarowych, fakturowanych po cenach produkcyjnych.

18. W przypadku wykonywania działalności gospodarczej w zakresie przemysłu polegającej na świadczeniu rzeczy i usług bezpośrednio na rzecz jednostek gospodarki społecznej lub za pośrednictwem central handlowych prywatnego przemysłu, stosuje się odpowiednie zasady i wyjaśnienia zawarte w ust. 14 niniejszego okólnika.

IV. NORMY ZYSKU DLA HANDLU

Lp.	GRUPA BRANŻOWA — BRANŻA — SPECJALNOŚĆ	Zysk brutto w stosunku do:				Zysk netto od:	
		zakupu %		obrotu %		obrotu %	
		hurt	detal	hurt	detal	hurt	detal
1	2	3	4	5	6	7	8
	BRANŻA SPOŻYWCZO-ROLNICZA						
189	handel artykułami spożywczymi	10—11	18—24	9,1— 9,9	15,2—19,3	4— 5	8—11
190	handel artykułami spożywczymi z przewagą piekarskich		12—15		10,7—13,4		5— 7
191	handel wyłącznie wyrobami piekarskimi		8—10		7 — 9,1		3— 4
192	handel okopowymi i warzywami		28—30		21,9—23,1		14—15
193	handel owocowo-warzywniczy	8—10	28—30	7,4— 9,1	21,9—25,1	3— 5	14—15
194	owocarnie		28—32		21,9—24,3		14— 16
195	handel nabiałem		15—22		13,4—18		7—11
196	handel artykułami rolnymi (groch, fasola, bób, soczewica, groch polny, wyka, bobik, łubin, peluska, nasiona oleiste itp.)		15—18		13 —15,2		7—10
197	handel mięsem, podrobami, wyrobami wędliniarskimi oraz dziczyzną				8 —13		4— 8
198	handel żywcem (skup prosiąt)	12—18		10,7—15,2		5	
199	handel drobiem i rybami		22—35		18,0—25,9		14—16
	BRANŻA KONFEKCYJNO-GALANTERYJNA						
200	handel konfekcją męską		22—25		18,0—20,0		12—13
201	handel konfekcją damską		22—25		18,0—20,0		12—13
202	handel konfekcją dziecięcą		22—25		18,0—20,0		12—13

Lp.	GRUPA BRANŻOWA — BRANŻA — SPECJALNOŚĆ	Zysk brutto w stosunku do:				Zysk netto od:	
		zakupu %		obrotu %		obrotu %	
		hurt	detal	hurt	detal	hurt	detal
1	2	3	4	5	6	7	8
203	handel kapeluszami, beretami i czapkami męskimi		21		17,3		11-12
204	handel kapeluszami damskimi		21		17,3		11-12
205	handel galanterią konfekcyjną		22-25		18,0-20,0		12-13
206	handel futrami, wyrobami futrzarskimi i galanterią futrzarską		22-25		18,0-20,0		12-13
	BRANŻA TEKSTYLNA						
207	handel surowcami włókienniczymi (bez sprządaży przędzy i włóczki)		16-20		13,8-16,7		8-11
208	handel dodatkami krawieckimi		16-21		13,8-17,4		8-12
209	handel tkaninami		16-18		13,8-15,3		8-10
210	handel pościelą i bielizną pościelową		21		17,3		11-12
211	handel artykułami dekoracji domowej (firanki, tkaniny firankowe, story, portiery, dywany, kilimy, wełniaki, chodniki, wycieraczki, cerata, linoleum, dermatoid)		25		20		13-14
	BRANŻE ART. METALOWYCH, ELEKTRYCZNYCH I MOTORYZACYJNYCH						
212	handel artykułami żelaznymi	15-18	18-22	13,0-15,2	15,2-18	5- 6	8-11
213	handel artykułami technicznymi	15-18	18-22	13,0-15,2	15,2-18	5- 6	8-11
214	handel artykułami elektrycznymi		25		20		12-13
215	handel częściami i akcesoriami samochodowymi		25-30		20 -23,1		12-15
216	handel częściami rowerowymi		22		18		10-12
217	handel artykułami fotograficznymi i optycznymi (bez prac montażowych)		30-33		23,1-24,8		15-17
	BRANŻA ART. CHEMICZNYCH						
218	drogerie		28-30		21,9-23,1		12-14
219	handel art. perfumeryjno-drogeryjnymi		28-33		21,9-24,8		12-16
220	mydlarnie		20-25		16,7-20,0		10-12
	BRANŻA SKÓRZANA I WYROBÓW SKÓRZANYCH						
221	handel obuwem skórzanym i zastępczym		20		16,7		10-12
222	handel galanterią skórzaną		20		16,7		10-12
223	handel przyb. szewsko-rymarskimi		22-24		18 -19,3		11-13
	BRANŻA MEBLARSKA						
224	handel meblarsko drzewny		28-30		21,9-23,1		11-12
225	handel wyrobami z wikliny, trzciny i trawy		38-45		28,8-31,0		20-23
	BRANŻA WYROBÓW CERAMICZNYCH I ART. GOSPODARSTWA DOMOWEGO						
226	handel artykułami szklanymi, ceramicznymi, sprzętem domowym, wyrobami drzewnymi, szczotkami i sznurami		20-26		16,7-20		10-13
	BRANŻA ROLNA I OGRODNICZA						
227	handel paszą		22		18		10-12
228	handel artykułami nasiennymi		40-45		28,6-31,0		18-12
229	kwiaciarnie		60-70		37,4-41,2		23-28
	BRANŻE POZOSTAŁE NIEWYMIENIONE						
230	handel art. jubilersko-zegarmistrzowskimi		40-60		28,5-37,4		22-30
231	handel sprzętem rybackim		45-50		31 -33,3		22-25
232	handel zabawkami	16	30	13- 8	23,1	7- 9	15-18
233	handel dewocjonaliami i sprzętem liturgicznym	22-25	45-50	18-20	31 -33,3	12-15	25-28
234	handel sprzętem lekarsko-dentystycznym		25-33		20 -24,8		15-20
235	handel artykułami zoologicznymi		65-70		39,4-41,2		25
236	handel artykułami artystycznymi i antykwarskimi		40-50		28,5-33,3		20-25
237	handel wyrobami papierniczymi i materiałami pisarskimi		22-24		18 -19,3		10-12
238	księgarnie (bez wydawniczych)		28-30		21,9-23,1		11-13
239	sprzedaż dzienników, czasopism i wyr. tytoniowych (od prowizji)						50
240	handel pierzem i puchem		25-28		20 -21,9		12-13
241	handel artykułami budowlanymi		25-30		20 -23,1		12-15
242	handel maszynami biurowymi		30		23,1		12-14

19. Normy szacunkowe dotyczą obrotów osiągniętych ze sprzedaży lub wymiany nabytych w tym celu i nie przerobionych towarów. Normy szacunkowe zysku brutto ujęte są w stosunku procentowym do zakupu i do obrotu. Przez zakup w ujęciu tabeli norm zysku dla handlu należy rozumieć kwotę, wynikającą z pomnożenia jednostkowych cen za towar przez ilość towaru. Zakup nie obejmuje zatem związanych z nim kosztów ubocznych do chwili złożenia towarów w magazynie, jak transport, ubezpieczenie towarów w drodze itp., oraz nie obejmuje kosztów czynności przygotowawczych, dokonywanych zgodnie z istniejącymi zwyczajami we własnym lub obcym przedsiębiorstwie przed sprzedażą towarów (§ 48 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 6 czerwca 1951 r. Dz. U. z 1951 r. Nr 35, poz. 273). Dopuszczalne marże zarobkowe są bowiem kształtowane przez organa cennikowe zasadniczo w ten sposób, iż wszelkie uboczne koszty zakupu towarów są w odnośne marże zarobkowe z góry w kalkulowane i powinny być ponoszone przez kupca z marży zarobkowej bez podwyższenia ceny sprzedaży. Jednakże w określonych przypadkach organa cennikowe zezwalają detalistom — do czasu ustalenia stawek przewozowych przez miejscowe organa cennikowe — na pobieranie, obok detalicznej ceny za towar, równoważności faktycznie poniesionych kosztów transportu odnośnego towaru według rachunków za przewóz towaru od stacji kolejowej, położonej najbliższej miejsca przeznaczenia przesyłki, do miejscowości, w której czynne jest przedsiębiorstwo handlu detalicznego, — o ile odległość ta wynosi ponad 3 km. Prawo doliczania kosztu zwozki towaru na skład do ceny sprzedaży nie przysługuje tym detalistom (również hurtownikom), którzy prowadzą przedsiębiorstwa w miejscowościach, posiadających stację kolejową, chociażby odległość od stacji kolejowej do miejsca prowadzenia przedsiębiorstwa w danej miejscowości przekraczała 3 km i chociażby ci detaliści dokonywali sprzedaży takich towarów, przy których organa cennikowe dopuszczają prawo doliczenia kosztu przewozu do ich detalicznej ceny sprzedaży.
20. Przeliczenie określonego procentu zysku brutto w stosunku do zakupu z kolumn 3—4 na odpowiadający mu procent rabatu-zysku brutto od obrotu w kolumnach 5—6 wynika z następującej reguły:

procent zysku brutto od obrotu (procent rabatu) = R
 procent zysku brutto w stosunku do zakupu (procent marży zarobkowej) = M

$$R = \frac{100 \times M}{100 + M}$$

i odwrotnie

$$M = \frac{100 \times R}{100 - R}$$

Konkretnie np. marży zarobkowej (zyskowi brutto w stosunku do zakupu) 25% odpowiada rabat (od obrotu) 20%:

$$\frac{100 \times 25}{100 + 25} = \frac{2.500}{125} = 20$$

i odwrotnie rabatowi 20% odpowiada marża zarobkowa 25%.

$$\frac{100 \times 20}{100 - 20} = \frac{2.000}{80} = 25$$

21. Normy szacunkowe zysku brutto (kol. 3—6) skalkulowane są na podstawie średniej ważonej zysku brutto, uwzględniającej zarówno typowo występujące w danej branży (specjalności) udziały poszczególnych towarów o różnej dopuszczalnej marży zarobkowej w ogólnym obrębie handlowym przedsiębiorstwa, jak i aktualną wysokość odnośnych marż.

Przez dopuszczalne marże zarobkowe należy rozumieć:

- 1) ustalone (zatwierdzone) przez organa cennikowe wysokości zysku brutto w stosunku do ceny zakupu lub (przeliczone) wysokości rabatów od fakturowanej ceny sprzedaży,
  - 2) zyski brutto, nie wyrażone w stosunkach procentowych, ani nie specyfikowane drogą określonych kwot, lecz zawarte w wewnętrznej kalkulacji cen maksymalnych, ustalanych (zatwierdzanych) przez organa cennikowe w ramach normowania cen,
  - 3) marże zarobkowe zwyczajowe, dopuszczone przez organa cennikowe w obrotach towarami handlowymi, bezpośrednio nie objętymi dotychczas przez te organa kształtowaniem cen.
22. Norma szacunkowa zysku netto (kol. 7—8) wyraża procentowy stosunek do obrotu nadwyżki podlegającej w myśl przepisów podatkowych opodatkowaniu podatkiem dochodowym — z wyłączeniem przypadków, o których mowa

w ust. 6 pkt 3 niniejszego okólnika. Nadwyżka ta uwzględnia koszty osiągnięcia przychodów (art. 12 dekretu z dnia 26 października 1950 r. o podatku dochodowym (Dz. U. Nr 49, poz. 450). w szczególności także koszt komornego za lokal przedsiębiorstwa handlowego, wpłaty na Fundusz Gospodarki Mieszkaniowej, koszt utrzymania członków rodziny podatnika, stale zatrudnionych w przedsiębiorstwie podatnika, których dochody nie podlegają doliczeniu do jego dochodu oraz, w granicach dopuszczalnych (art. 13 ust. 1 pkt. 7—8 powołanego dekretu), koszt zatrudnienia sił najemnych (zobacz ust. 5 niniejszego okólnika), jak również zużycie środków trwałych i przedmiotów nie-trwałych.

23. Tabela norm nie obejmuje świadczeń polegających na sprzedaży towarów wyprodukowanych (dostarczonych) przez jednostki gospodarki społecznej. Podatnikom, dokonującym sprzedaży towarów wyprodukowanych (dostarczonych) przez jednostki gospodarki społecznej, należy w tym zakresie ustalać podstawę opodatkowania w podatku obrotowym przy przyjęciu normy szacunkowej zysku brutto od obrotu, odpowiadającej wysokości rabatu określonego w fakturze na zakup tych towarów. Stosuje się to w szczególności do przypadków, w których:
- a) nie zostanie stwierdzone, iż dany podatnik pobrał cenę wyższą od dozwolonej,
  - b) dany podatnik wykaże zakupy wymienionych towarów, w oparciu o dowody, w odrębnej pozycji zarówno w prowadzonej księgowości jak i w zeznaniu (deklaracji, wniosku) o obrocie i dochodzie.

Wysokość rabatu (zysku brutto od obrotu), określonego w fakturze na zakup towarów wyprodukowanych (dostarczonych) przez jednostkę gospodarki społecznej, warunkuje podstawową wysokość podatkowego zysku netto, który z reguły jest różnicą między zyskiem brutto od obrotu (rabatem), a ponoszonymi z tego zysku, potrącalnymi w myśl przepisów podatkowych, kosztami. Tabela norm szacunkowych w rozpiętości norm zysku brutto i netto dla danej branży (specjalności) daje do pewnego stopnia orientację co do wysokości tych kosztów.

V. NORMY ZYSKU DLA PRZEDSIĘBIORSTW USŁUGOWYCH.

Lp.	Rodzaj przedsiębiorstwa	Zysk brutto w stosunku do		Zysk netto od obrotu %
		zakupu %	obrotu %	
1	2	3	4	5
243	Biura buchalteryjne . . .			60—80
244	Biura pisanie podań . . .			50—60
245	Cukiernie, kawiarnie II k.	50—55	33,3—35,5	15—19
246	Cukiernie, kawiarnie III k.	40—50	28,6—33,4	13—16
247	Magle elektryczne			50
248	Magle ręczne			65
249	Pensjonaty, pokoje noclegowe			40
250	Bufety otwarte (piwiarnie)	40—46	27,5—31,5	13—16
251	Pogrzebowe zakłady	65	39,4	30
252	Repasacja (podciąganie oczek)			
	a) bez zatrudnienia sił najemnych			70—80
	b) przy zatrudnieniu sił najemnych			50—60
253	Restauracje i bary II k.	45—48	31,0—32,4	8—11
254	Restauracje i bary III k.	30—40	23,1—28,6	7—11
255	Transport osobowy konny			20—25
256	Transport osobowy mechaniczny			20—25
257	Transport towarowy konny			15—28
258	Transport towarowy mechaniczny			17—32
259	Usługi omtotowe			45—55
260	Wypożyczalnia książek			30

24. Normy szacunkowe zysku netto skalkulowane są w stosunku do obrotu, stanowiącego w myśl przepisów o podatku obrotowym podstawę opodatkowania podatkiem obrotowym.
25. W zakresie zyskowności zakładów gastronomicznych szczególne znaczenie posiada udział w obrocie przychodów ze sprzedaży:
- towarów własnej produkcji, mianowicie potraw mięsnych, i innych, napojów produkcji własnej oraz lodów,
  - towarów handlowych (cudzej produkcji), mianowicie piwa oraz wód gazowych i mineralnych, dla sprzedaży których to grup i rodzajów towarów organa cennikowe ustaliły odrębne, różne wysokości marż zarobkowych do ceny detalicznej i różne rabaty od cen detalicznych przy zakupie towarów przez zakład gastronomiczny.
26. 1) W zakresie usług transportu towarowego wykonywanych taborem mechanicznym (samochodowym) i konnym:
- z reguły właściwą jest górna granica norm w obrotach z gospodarką nieuspołecznioną;
  - z reguły właściwą jest norma zbliżona do górnej granicy w obrotach z gospodarką uspołecznioną przy przewozie towarów przeznaczonych do dystrybucji w sieci handlowej,
  - z reguły właściwą jest dolna granica norm bądź norma zbliżona do niej przy przewozach: materiałów budowlanych, materiałów do budowy dróg, drewna z państwowych gospodarstw leśnych, jeżeli przewozy te wykonywane są za odpłatą według stawek taryfowych tonowej taśmy opłat przewozowych przez przewoźników stale zakontraktowanych w przedsiębiorstwach gospodarki uspołecznionej, w ramach akcji specjalnych, np. jesiennych itp., pojazdami konnymi za odpłatą wedle stawek taryfowych godzinowej tabeli opłat przewozowych, poczty;
- z reguły stosunkowo wyższą zyskowność netto osiągną przedsiębiorstwa przewozowe wykonujące przewozy:
    - więcej niż jednym pojazdem,
    - pojazdami o napędzie gazogeneratorowym, bez stałego zakontraktowania,
    - materiałów opałowych do ogrzewania pomieszczeń, ruchomości domowych (przy przewodzkach), śmieci i fekalii.
  - W zakresie usług wykonywanych dorożkami samochodowymi, taksówkami oraz bagażówkami:
    - z reguły właściwą jest górna granica norm, bądź norma do niej zbliżona: jeżeli w okręgu, w którym wykonywane są świadczenia, podstawowa dzienna taryfa opłat za przewóz ustalona została w kwocie wyższej niż 2,70 zł za drugi i następne kilometry, w przypadku wykonywania usług jednocześnie więcej niż jedną dorożką samochodową bądź taksówką.
    - z reguły właściwą jest dolna granica norm bądź norma zbliżona do niej przy podstawowej dziennej taryfie opłat za przewóz, ustalonej w kwocie 1,80 zł za drugi i następne kilometry.
  - W zakresie usług wykonywanych dorożkami konnymi z reguły właściwą jest dolna granica norm bądź norma zbliżona do niej przy przewozie osób na terenie ośrodków wielkomiejskich (miast wojewódzkich).
  - W kalkulacji norm zysku w transporcie mechanicznym przyjęto ceny materiałów pędnych obowiązujące w końcu roku 1956.
27. W pozostałych rodzajach przedsiębiorstw usługowych rozpiętość norm uwarunkowana jest w szczególności wysokością obrotu i kosztów osiągnięcia przychodów oraz stosunkiem procentowym tych kosztów do obrotu (wyższy obrót — z reguły procentowo niższe koszty, z reguły wyższy dochód).

VI. NORMY ZYSKU DLA ZAJĘĆ ZAWODOWYCH I ZATRUDNIEŃ O CELACH ZAROBKOWYCH.

Lp.	Rodzaj zajęcia lub zawodu (specjalność w zajęciu lub w zawodzie)	Norma zysku netto w stosunku procentowym do obrotu			
		przy miesięcznym obrocie			bez względu na wysokość obrotu
		do 3.000 zł	ponad 3.000 do 6.000 zł	ponad 6.000 zł	
1	2	3	4	5	6
261	Adwokaci wykonujący zawód poza zespołami adwokackimi:				
	a) w m. st. Warszawie i m. Łodzi	60-70	65-70	75-80	
	b) w pozostałych miastach o liczbie ponad 20.000 mieszk.	65-70	70-75	75-80	
	c) w miejscowościach do 20.000 mieszkańców	70-75	75-80	80-85	
262	Architekci				35-50
263	Artyści fotograficy				35-50
264	Artyści graficy i plastycy				35-50
265	Felczerzy				70-80
266	Inżynierowie				60-70
267	Lekarze dentyści				50-60
268	Lekarze medycyny:				
	a) analitycy				50-60
	b) interniści i pediatrzy				70-80
	c) chirurdzy, okuliści i dermatolodzy, laryngolodzy, wenerolodzy, rentgenolodzy				60-70
269	Lekarze weterynarii				45-60
270	Położne				60-70
271	Pielęgniarki				70-80
272	Pośrednicy i agenci handlowi				60-70
273	Technicy budowlani				60-70
274	Technicy dentystyczni				50-60
275	Tłumacze przysięgli				80-90

28. Normy szacunkowe zysku netto skalkulowane są w stosunku do obrotu, stanowiącego w myśl przepisów o podatku obrotowym podstawę opodatkowania podatkiem obrotowym lub do obrotu wolnego od opodatkowania podatkiem obrotowym.
29. Posiłkując się normami szacunkowymi przy ustalaniu podstawy opodatkowania w podatku obrotowym i dochodowym organa finansowe powinny mieć na uwadze, iż:
- 1) w odniesieniu do architektów, artystów fotografików oraz artystów grafików i plastyków:
    - a) normy szacunkowe zysku netto mają zastosowanie do przychodów z twórczości wolnej od podatku obrotowego na zasadzie art. 3 ust. 1 pkt 2 dekretu o podatku obrotowym (§ 8 rozp. Min. Fin. z dnia 6 czerwca 1951 r. w sprawie wykonania dekretu o podatku obrotowym — Dz. U. Nr 35, poz. 273) oraz przychodów nie podlegających opodatkowaniu podatkiem od wynagrodzeń,
    - b) zastosowanie normy szacunkowej zysku netto 35% uwarunkowane jest przedstawieniem przez zainteresowanego podatnika pisemnej opinii Stowarzyszenia Architektów PRL, Polskiego Związku Fotografików lub Związku Zawodowego Polskich Artystów Plastyków, stwierdzającej szczególnie wysoki poziom artystyczny prac będących przedmiotem odnośnych przychodów,
    - c) za prace o szczególnie wysokim poziomie artystycznym, uzasadniającym zastosowanie 35% normy szacunkowej zysku netto, należy uważać również prace przyjęte w tym charakterze przez Departament Wzornictwa Produkcji Ministerstwa Przemysłu Lekkiego,
    - d) normy szacunkowe zysku netto mają zastosowanie do przychodów, osiąganych przez twórców dzieła, a nie przez odtwórców (powielanie, kopiowanie, lub drukowanie wzoru — oryginału);
  - 2) w odniesieniu do lekarzy weterynarii rozpiętość norm szacunkowych zysku netto 45—60% uwarunkowana jest w szczególności stopniem udziału wartości leków i środków opatrunkowych oraz kosztów podróży w obrocie podatkowym danego podatnika.
- VII.**
30. Normy szacunkowe zysku brutto i netto (elementy gospodarczo-kalkulacyjne) uregulowane niniejszym okólnikiem, obowiązują od dnia 1 stycznia 1957 r.
31. Z dniem 1 stycznia 1957 r. co do roku podatkowego 1957 i lat następných — tracą moc zasady wydane w sprawie wysokości norm szacunkowych, w szczególności zawarte w okólnikach:
- 1) z dnia 21 października 1947 r. w sprawie norm szacunkowych zysku brutto i netto (Dz. Urz. Min. Sk. Nr 35, poz. 329),
  - 2) z dnia 12 listopada 1948 r. w sprawie norm szacunkowych zysku netto lekarzy weterynarii (Dz. Urz. Min. Sk. Nr 96, poz. 435),
  - 3) z dnia 12 kwietnia 1949 r. w sprawie norm szacunkowych zysku netto adwokatów (Dz. Urz. Min. Sk. Nr 15, poz. 93),
  - 4) z dnia 29 kwietnia 1949 r. w sprawie opodatkowania mierniczych przysięgłych (Dz. Urz. Min. Sk. Nr 15, poz. 102),
  - 5) z dnia 31 maja 1949 r. w sprawie norm szacunkowych zysku brutto i netto w obrotach handlowych osiągniętych przez podatników nieuspołecznionego odcinka gospodarczego, ze sprzedaży lub wymiany nabytych w tym celu i nie przerobionych towarów (Dz. Urz. Min. Sk. Nr 19, poz. 125),
  - 6) z dnia 10 listopada 1949 r. w sprawie norm szacunkowych zysku brutto i netto oraz elementów gospodarczo-kalkulacyjnych w obrotach rzemiosła nieuspołecznionego odcinka gospodarczego (Dz. Urz. Min. Sk. Nr 38, poz. 264),
  - 7) z dnia 10 sierpnia 1950 r. w sprawie ramowych, przeciętnych norm zysku brutto i netto w obrotach przemysłu nieuspołecznionego odcinka gospodarczego, opartych na cenach zatwierdzonych przez władze cennikowe (Dz. Urz. Min. Fin. Nr 21, poz. 127),
  - 8) z dnia 23 sierpnia 1950 r. w sprawie norm szacunkowych zysku brutto i netto oraz elementów gospodarczo-kalkulacyjnych w obrotach rzemiosła nieuspołecznionego „rękawicznictwo skórzane” (Dz. Urz. Min. Fin. Nr 22, poz. 130),
  - 9) z dnia 27 marca 1951 r. w sprawie obowiązku podatkowego kolporterów Państwowego Przedsiębiorstwa Kolportażu „Ruch” w zakresie podatku obrotowego i jego zgłoszenia (Dz. Urz. Min. Fin. Nr 8, poz. 25),
  - 10) z dnia 4 kwietnia 1951 r. w sprawie norm szacunkowych zysku brutto i netto w obrotach handlowych nieuspołecznionego odcinka gospodarczego, osiągniętych ze sprzedaży lub wymiany nabytych w tym celu i nie przerobionych towarów (Dz. Urz. Min. Fin. Nr 9, poz. 30),
  - 11) z dnia 4 kwietnia 1951 r. w sprawie ramowych, przeciętnych norm zysku brutto i netto w obrotach przemysłu nieuspołecznionego odcinka gospodarczego, opartych na cenach zatwierdzonych przez władze cennikowe (Dz. Urz. Min. Fin. Nr 9, poz. 31),
  - 12) z dnia 8 października 1951 r. w sprawie kwalifikacji obowiązku podatkowego tłumaczy przysięgłych, prowadzonych przez nich ksiąg oraz norm średniej dochodowości (Dz. Urz. Min. Fin. Nr 22, poz. 79),
  - 13) z dnia 25 lipca 1953 r. w sprawie norm szacunkowych zysku netto w obrotach przedsiębiorstw gospodarki nieuspołecznionej, wykonujących usługi transportowe (Dz. Urz. Min. Fin. Nr 9, poz. 30),
  - 14) z dnia 14 kwietnia 1948 r. Nr D.V. 429/3/48 w sprawie potrącania kosztów szkolenia uczniów rzemieślniczych (Dz. Urz. Min. Sk. Nr 43, poz. 159).

Minister Finansów
z upoważnienia
Dyrektor Generalny
H. Kotlicki

Redakcja i Administracja Dziennika Urzędowego Ministerstwa Finansów, Warszawa, ul. Świętokrzyska 10-12

Prenumerata wynosi: rocznie — zł 40; półrocznie — zł 22; kwartalnie — zł 12.

Należność za prenumeratę należy wpłacać z góry na 15 dni przed rozpoczęciem kwartału kalendarzowego na r-k Ministerstwa Finansów — Zarząd Centralny Nr 1529-91/1-601 w NBP V Oddział Miejski w Warszawie.

Reklamacje z powodu nieotrzymania poszczególnych numerów wnosić należy do Administracji w terminie do 15 dni po otrzymaniu następnego numeru.

Cena zł 4,00.

ODBIORCA